

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE DLA KLAS IV-VIII
UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

ETAP REJONOWY 2021/2022

Uczeń maksymalnie może zdobyć 60 punktów.

ODPOWIEDZI I ROZWIĄZANIA ZADAŃ

Nr. zadania	Odpowiedź	Punktacja
1.	Niemcy, Czesi, Słowacy, Ukraińcy, Białorusini, Litwini, Rosjanie, Ormianie, Żydzi	0-4 <ul style="list-style-type: none"> • 4 pkt za 9 nazw; • 3 pkt za 7-8 nazw; • 2 pkt za 5-6 nazw; • 1 pkt za 3-4 nazwy; • 0 pkt za 0-2 nazwy.
2.	Łemkowie, Karaimi, Tatarzy, Romowie	0-2 <ul style="list-style-type: none"> • 2 pkt za 4 nazw; • 1 pkt za 2-3 nazwy; • 0 pkt za 0-1 nazwę.
3.	Kaszubi	0-1 1 pkt za prawidłową nazwę mniejszości
4.	1. ksenofobia 2. rasizm 3. antysemityzm 4. szowinizm (narodowy)	0-4 1 pkt za każdy prawidłowo przypisany termin.
5.	<u>Przykładowa odpowiedź:</u> Patriotyzm to miłość do własnej ojczyzny i gotowość poświęcenia się dla własnego narodu, ale z poszanowaniem innych narodów. Różnica pomiędzy patriotyzmem a nacjonalizmem jest taka, że nacjonalizm zakłada wyższość własnego narodu nad innymi i chęć podporządkowania interesów innych narodów (w tym mniejszości narodowych) własnemu narodowi. W przeciwieństwie do patriotyzmu nacjonalizm jest konfliktogenny. <i>Uwaga! Należy uznawać każdą merytorycznie poprawną odpowiedź spełniającą warunki polecenia.</i>	0-2 <ul style="list-style-type: none"> • 1 pkt za wyjaśnienie różnicy wraz ze zdefiniowaniem jednej postawy i odwołaniem się do obu źródeł; • 2 pkt. za wyjaśnienie różnicy wraz ze zdefiniowaniem obu postaw i odwołaniem się do obu źródeł.
6.	<u>Rozstrzygnięcie:</u> Tak <u>Przykładowe uzasadnienie:</u> W opisaney sytuacji małoletni nabywa obywatelstwo polskie <u>z mocy prawa</u> , ponieważ w takim przypadku (rodzice nieznani lub nie mają obywatelstwa żadnego innego państwa) ma zastosowanie prawo ziemi – fakt urodzenia się dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. <i>Uwaga! Należy uznawać każdą merytorycznie poprawną odpowiedź.</i>	0-1 1 pkt za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem (nie przyznajemy punktów za samo właściwe rozstrzygnięcie lub za poprawne uzasadnienie z nieprawidłowym rozstrzygnięciem).

7.	Za Konstytucją RP (art. 82-86): - wierność Rzeczypospolitej; - przestrzeganie prawa; - troska o dobro wspólne; - ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych np. (podatki); - obrona ojczyzny (np. służba wojskowa); - dbanie o stan środowiska.	0-3 1 pkt za każdy prawidłowy przykład.
8.	1 - odwaga cywilna ; 2 – tolerancja; 3 – roztropność.	0-3 1 pkt za każdą prawidłową nazwę.
9.	1-D 2-C 3-D 4-B 5-D	0-5 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.
10.	Tabela A: <i>Referendum zatwierdzające konstytucję - 1997</i> Tabela B: <i>Referendum (akcesyjne) ws. przystąpienia Polski do UE - 2003</i>	0-4 1 pkt za prawidłową informację.
11.1.	przysuski	0-1 1 pkt za prawidłową nazwę.
11.2.	miński	0-1 1 pkt za prawidłową nazwę.
11.3.	A-Płock B-Ostrołęka C-Siedlce D-Radom	0-2 • 2 pkt za 4 nazwy; • 1 pkt za 3-2 nazwy; • 0 pkt za 0-1 nazwę.
12.	A. wielkopolskie, śląskie B. warmińsko-mazurskie, podkarpackie	0-2 • 2 pkt za 4 nazwy; • 1 pkt za 3-2 nazwy; • 0 pkt za 0-1 nazwę.
13.	C	0-1 1 pkt za prawidłową odpowiedź.
14.1.	A-wojewoda B-starosta C-wójt	0-3 1 pkt za każdą prawidłową nazwę organu/
14.2.	Rozstrzygnięcie: NIE Przykładowe uzasadnienie: <i>Tożsamość i obywatelstwo potwierdzają wyłącznie paszport i dowód osobisty. Prawo jazdy potwierdza jedynie zdolność prawną do prowadzenia samochodu i mogą je otrzymywać na określonych warunkach również cudzoziemcy.</i> Uwaga! Należy uznać każdą merytorycznie poprawną odpowiedź.	0-1 1 pkt za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem (nie przyznajemy punktów za samo właściwe rozstrzygnięcie lub za poprawne uzasadnienie z nieprawidłowym rozstrzygnięciem).
15.	A-18, B-18, C-wójt, D-25, E-5, F-10, G-prezydent (miasta), H-5, I-18, J-15	0-6 • 6 pkt za 10 odpowiedzi • 5 pkt za 9 odpowiedzi • 4 pkt za 8 odpowiedzi • 3 pkt za 7-6 odpowiedzi

		<ul style="list-style-type: none"> • 2 pkt za 5-4 odpowiedzi • 1 pkt za 3-2 odpowiedzi; • 0 pkt za 0-1 odpowiedzi.
16.	Zadania własne, zadania zlecone, zadania powierzone	0-1 <ul style="list-style-type: none"> • 1 pkt za wymienienie 2 typów/rodzajów • 0 pkt za wymienienie 1-0 typów/rodzajów zadań.
17.	1-F, 2-P, 3-P, 4-F, 5-F, 6-P, 7-F, 8-P, 9-F, 10-P	0-6 <ul style="list-style-type: none"> • 6 pkt za 10 odpowiedzi; • 5 pkt za 9 odpowiedzi; • 4 pkt za 8 odpowiedzi; • 3 pkt za 7-6 odpowiedzi; • 2 pkt za 5-4 odpowiedzi; • 1 pkt za 3-2 odpowiedzi; • 0 pkt za 0-1 odpowiedzi.
18.	<p><u>Przykładowa odpowiedź:</u></p> <p><i>Idea wolontariatu:</i> Polega na dobrowolnym, bezinteresownym i bezpłatnym działaniu na rzecz innych (np. praca związana z opieką nad nieuleczalnie chorymi lub niepełnosprawnymi ludźmi).</p> <p><i>Interpretacja elementów graficznych:</i> Plakat odwołuje się do idei pomocy (otwarta dłoń) oraz bezinteresowności tej pomocy (serce) – serce na dłoni. Całość jest na tle optymistycznej zieleni.</p> <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą merytorycznie poprawną odpowiedź.</i></p>	0-2 <ul style="list-style-type: none"> • 1 pkt za prawidłowe wyjaśnienie idei wolontariatu; • 1 pkt za interpretację elementów graficznych plakatu w powiązaniu z wyjaśnieniem.
19.	<p><u>Przykładowa odpowiedź:</u></p> <p><i>Cel:</i> pomoc charytatywna <i>Forma działania:</i> Zbiórki funduszy lub żywności (innych rzeczy pierwszej potrzeby)</p> <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą merytorycznie poprawną odpowiedź, warunkiem jest rzeczywiste istnienie takiej organizacji.</i></p>	0-2 <ul style="list-style-type: none"> • 1 pkt za przedstawienie celu • 1 pkt za przedstawienie formy działania
20.	<p><u>Problem:</u> Skutki/niebezpieczeństwo jazdy bez zapiętych pasów bezpieczeństwa</p> <p><u>Przykładowe uzasadnienie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Widoczny element rozpiętego pasa bezpieczeństwa • Widoczne zdjęcie rentgenowskie ze złamanym kręgosłupem <p><i>Uwaga! Należy uznać każdą trafną interpretację zawierającą wymagane w poleceniu elementy.</i></p>	0-3 <ul style="list-style-type: none"> • 1 pkt za nazwanie problemu. • 1 pkt za odwołanie do <u>jednego</u> elementu graficznego w uzasadnieniu lub • 2 pkt za odwołanie do <u>dwóch</u> elementów graficznych w uzasadnieniu.
Razem		60 pkt